

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ ВИЩИЙ
ДЕРЖАВНИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКРАЇНИ
«БУКОВИНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»**

**Матеріали навчально-методичної конференції
«АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ ТА
ФАРМАЦЕВТИЧНОЇ ОСВІТИ: ДОСВІД, ПРОБЛЕМИ,
ІННОВАЦІЇ ТА СУЧАСНІ ТЕХНОЛОГІЇ»**

Чернівці 2019

Редакційна колегія:

Бойчук Т.М. (голова), Геруш І.В. (заступник голови), Сокольник С.В. (відповідальний секретар), Зорій Н.І., Ходоровський В.М., Москалюк В.Д., Глубоченко В.Г., Савка І.Г., Сорокман Т.В., Білоокий В.В., Паліброда Н.М., Пашковський В.М., Грачова Т.І., Петринич Г.Й., Ткач Є.П., Федів О.І., Колоскова О.К., Кузняк Н.Б., Геруш О.В., Плеш І.А., Пашковський В.М., Хлуновська Л.Ю. (секретар).

Актуальні питання вищої медичної та фармацевтичної освіти: досвід, проблеми, інновації та сучасні технології: матеріали навчально-методичної конференції (Чернівці, 17 квітня 2019 р.). – Чернівці, 2019. – 579 с.

У збірнику містяться матеріали навчально-методичної конференції педагогічних працівників Буковинського державного медичного університету, які висвітлюють методичні, методологічні, організаційні і психологічні проблеми додипломної та післядипломної підготовки лікарів, провізорів, медичних сестер, фармацевтів, можливі шляхи вирішення цих проблем у сучасних умовах. Окремі розділи збірника присвячені узагальненню досвіду впровадження кредитно-модульної системи організації навчального процесу, використанню інформаційно-комунікаційних технологій підтримки навчального процесу, приділено увагу питанням формування інноваційного, гуманістичного, демократично-орієнтованого освітнього простору, який забезпечить умови для всебічного, гармонійного розвитку особистості та конкурентоспроможності майбутнього фахівця.

Усі роботи представлені в авторській редакції.

Рекомендовано до друку рішенням вченої ради Вищого державного навчального закладу України «Буковинський державний медичний університет» (протокол №8 від 28 березня 2019 року).

лекції. Однак раніше це проводилось в усній формі і складалась стандартна ситуація, коли активно працювали лише найкращі студенти, а більшість залишалась неактивною. Тому, переслідуючи мету - збільшити інтерес та навчальну активність більшої кількості студентів, нами в минулому навчальному році за допомогою онлайн-сервісу Гугл Форм (Google Forms) проведено онлайн-тестування студентів за тестовими завданнями з теми вибраної лекції. Вказане онлайн-тестування проводилося з використанням індивідуальних мобільних засобів студентів (смартфонів, планшетів та ін.) через WiFi-мережу теоретичного корпусу університету чи мобільний інтернет.

Однак, оскільки всім присутнім на лекції студентам послідовно демонструвалися однакові тестові завдання, на які ними вже індивідуально вибиралися вірні варіанти відповідей, не виключався і «колективний внесок» у результати тестування, що не давало максимально об'єктивного результату.

Саме тому, прагнучи збільшити індивідуальну складову при проведенні онлайн-тестування в цьому навчальному році, нами удосконалено програмне забезпечення, що дало змогу кожному студенту дати тестові завдання в своїй послідовності та зі своєю послідовністю варіантів відповіді.

Вказане, на нашу думку, збільшило інтерес до теоретичних знань, що отримуються студентами під час даної лекції, та навчальну активність більшої кількості студентів. А отримані при онлайн-тестуванні результати, наприклад, узагальнені відсотки вірних відповідей на окремі тестові завдання, дозволили зразу ж оперативного розібрати результати тестування і зупинитися на типових помилках, яких припустились студенти при тестуванні. Наприклад, при проведенні онлайн-тестування під час лекції з теми «Імунна система організму людини. Антигени. Антитіла.», в якому взяло участь 326 студентів 2 курсу медичних факультетів № 1 та № 2, середні відсотки вірних відповідей на окремі тестові завдання знаходилися в межах від 12 % до 58,3 %. Тому, при подальшому розборі використаних тестових завдань лектором зверталось більше уваги на тестові завдання, які гірше засвоєні студентами, проводився більш детальний розбір окремих дистракторів з обґрунтуванням правильного вибору відповіді на задане тестове завдання.

Таким чином, аналіз отриманих нами результатів онлайн-тестування під час лекцій дозволив резюмувати, що удосконалення програмного забезпечення, яке дало змогу кожному студенту дати тестові завдання в своїй послідовності та зі своєю послідовністю варіантів відповіді, збільшило індивідуальну складову при проведенні онлайн-тестування, активізувало навчальну діяльність більшої кількості студентів під час лекцій та збільшило інтерес до теоретичних знань, що отримуються студентами на лекції.

НОВІ ТЕХНОЛОГІЇ ВИКЛАДАННЯ У ВИЩІЙ ШКОЛІ

Т.І. Доманчук

Кафедра соціальної медицини та організації охорони здоров'я

Вищий державний навчальний заклад України

«Буковинський державний медичний університет», м. Чернівці

Сьогодні найбільш популярними інноваційними методами навчання, які дозволяють використовувати нові технології викладання є: контекстне

навчання, імітаційне навчання, проблемне навчання, модульне повне засвоєння знань, дистанційне навчання.

Розглянемо вище наведені методи більш детально.

Контекстне навчання. Ґрунтується на інтеграції різних видів діяльності студентів: навчальної, наукової, практичної. При контекстному навчанні основним є не передавання інформації, а розвиток здібностей студентів компетентно виконувати професійні функції, вирішувати професійні проблеми та завдання, тобто опановувати цілісну професійну діяльність. У таких умовах відбувається перехід діяльності від навчання до формування навичок виконання професійних обов'язків. Студент усвідомлює, що було (усталені зразки теорії і практики), що є (виконувана ним пізнавальна діяльність) і що буде (модельовані ситуації професійної діяльності). Все це мотивує пізнавальну діяльність, і, як наслідок, навчальна інформація й сам процес учіння набуває особистісного смислу, інформація перетворюється в особисті професійні знання студента.

Імітаційне навчання. Імітаційну технологію навчання найчастіше називають технологією «активного навчання». Специфіка імітаційної технології полягає в моделюванні в навчальному процесі різного роду відносин і умов реального життя. Індивідуальна професійна діяльність може імітуватися за допомогою, по-перше, методу аналізу конкретних ситуацій, по-друге, імітаційних вправ. Загальним для цих видів занять є те, що студенти не призначаються на будь-які ролі (посади), а учасники заняття, що паралельно або поступово експериментують з об'єктом практично не впливають один на одного.

Проблемне навчання. Здійснюється на основі ініціювання самостійного пошуку студентом знань через проблематизацію (викладачем) навчального матеріалу. Проблемна ситуація, що усвідомлюється та приймається студентами до розв'язання, перетворюється у проблему. Проблема, в якій зазначено параметри та умови розв'язання, переходить у проблемну задачу чи проблемне завдання. Особливістю проблемного навчання є також те, що воно змінює мотивацію пізнавальної діяльності: провідними стають пізнавально-спонукальні (інтелектуальні) мотиви. Інтерес до навчання виникає у зв'язку з проблемою і розгортається у процесі розумової праці, пов'язаної з пошуками та знаходженням рішення проблемного завдання або сукупності завдань.

Модульне навчання. Становить різновид програмованого навчання, сутність якого полягає в тому, що зміст навчального матеріалу жорстко структурується з метою його максимально повного засвоєння, супроводжуючись обов'язковими блоками вправ і контролю за кожним фрагментом. Основна мета впровадження модульного навчання – досягнення переходу студента на позиції дійсного суб'єкта навчальної діяльності, здатного активно й самостійно, з урахуванням вимог часу та власних можливостей, розв'язувати навчальні, а надалі й виробничі завдання. Реалізація мети передбачає зосередження уваги насамперед на психолого-педагогічних і соціально-психологічних детермінантах успішності навчання. Переважна частина часу відводиться на самостійну роботу студентів з навчально-

методичною літературою та на виконання навчальних завдань, а наступний за часовими рамками інтервал перепадає на практичні й лабораторні заняття з обов'язковим використанням активних методів навчання (проблемних ситуацій, ділових ігор, дискусій) зі здійсненням поточного контролю. Найменша частина часу відводиться лекційним заняттям, які за змістом є вступними (установчими) або оглядовими і, як правило, читаються на початку і в кінці модуля.

Повне засвоєння знань. Дж. Керролл звернув увагу на ту обставину, що в традиційному навчальному процесі завжди фіксовані умови навчання: однакові для всіх навчальний час, спосіб пред'явлення інформації і т.д. Єдине, що залишається нефіксованим, це результат навчання. Керролл запропонував зробити постійним параметром результат навчання, а умови навчання – змінними, підлаштовуватися під досягнення кожним учнем заданого результату. Цей підхід був підтриманий і розвинений Б. Блумом, який запропонував здатності учня визначати темпом навчання не при усереднених, а при оптимально підібраних для даного учня умовах.

Дистанційне навчання. Це перш за все відсутність необхідності ходити в який-небудь учбовий заклад в строго наказаний розкладом час, виконувати програму курсу в установленому порядку. ДН забезпечує можливість вчитися тоді, коли Вам це зручно, в тому темпі і в такі терміни, які ви вибираєте самі. ДН на сучасному світі здійснюється за допомогою таких технологій, як Інтернет в голосовому і текстовому режимах, e-mail, телефонний і факсимільний зв'язок, відеоконференції і, звичайно ж, традиційна пересилка учбових матеріалів звичайною поштою (друкарських, аудіо, відео і електронних учбових матеріалів). Ці технології утворюють сполучну ланку між студентом і викладачем, яких можуть розділяти тисячі кілометрів, і забезпечують можливість щоденного спілкування.

Аналіз характеристик інноваційних методів навчання показав, що вище наведені методи можуть бути ефективно використані у навчальному процесі кожний окремо, але на нашу думку більш ефективний результат можливо отримати від комплексного та системного використання деяких методів, наприклад, модульне навчання можна поєднати з проблемним навчанням.

Отже, враховуючи сучасне активне використання інноваційних методів навчання, інноваційний шлях розвитку та використання інноваційних технологій викладання у вітчизняних вищих навчальних закладах є запорукою їх конкурентоспроможності серед великої кількості, як вітчизняних вищих навчальних закладах так й закордонних.

ДОСВІД ВИКОРИСТАННЯ BYOD-ТЕХНОЛОГІЙ НА ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТТЯХ З МЕДИЧНОЇ ІНФОРМАТИКИ

М.А. Іванчук, В.В. Кульчинський

Кафедра біологічної фізики та медичної інформатики

Вищий державний навчальний заклад України

«Буковинський державний медичний університет», м. Чернівці

BYOD (Bring Your Own Device) – це технологія, що дозволяє використання власних мобільних пристроїв на роботі. Ця технологія почала

МЕТОДИ ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ ЯК ЗАСІБ ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ НАВЧАННЯ СУЧАСНИХ МЕДИЧНИХ ФАХІВЦІВ	
В.А. Гайдуков, Н.О. Сливка.....	340
ЗАСТОСУВАННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ПІДХОДІВ ДО ПРОЦЕСУ НАВЧАННЯ У ВИЩІЙ ШКОЛІ	
К.С. Галушко.....	341
ДОСВІД УПРОВАДЖЕННЯ ПРОБЛЕМНО-ОРІЄНТОВАНОГО НАВЧАННЯ ПРИ ВИВЧЕННІ ПЕДІАТРІЇ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ ОПИТУВАННЯ СТУДЕНТІВ	
М.Н. Гарас.....	342
SIMULATION TECHNOLOGIES OF EDUCATION IN MEDICINE	
О.С. Godovanets, N.I. Kovtyuk, N.M. Chaikovska.....	343
ВИКОРИСТАННЯ ДИДАКТИЧНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В ПІДГОТОВЦІ СТУДЕНТІВ-МЕДИКІВ	
А.В. Гошовська.....	344
ВИКОРИСТАННЯ МОБІЛЬНИХ ДОДАТКІВ ЯК ЗАСОБУ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ «ХІРУРГІЯ» СТУДЕНТАМИ ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ	
А.Ф. Гринчук.....	345
THE MODERN ORGANIZATIONAL FORM OF A VIRTUAL UNIVERSITY IS A MODEL OF TELE-EDUCATION	
М.І. Grytsiuk.....	347
ПЕРЕВАГИ ВИКОРИСТАННЯ ТЕХНОЛОГІЇ SMART BOARD В ІНФОРМАЦІЙНО-НАВЧАЛЬНОМУ СЕРЕДОВИЩІ ПРИ ВИВЧЕННІ БІОЛОГІЧНОЇ ХІМІЇ	
Н.В. Давидова.....	349
УДОСКОНАЛЕННЯ МЕТОДИКИ ОНЛАЙН-ТЕСТУВАННЯ ПІД ЧАС ЛЕКЦІЇ З МІКРОБІОЛОГІЇ, ВІРУСОЛОГІЇ ТА ІМУНОЛОГІЇ	
С.Є. Дейнека, А.О. Міхєєв, Н.Д. Яковичук, Д.В. Ротар, А.В. Гуменна, В.В. Бендас.....	350
НОВІ ТЕХНОЛОГІЇ ВИКЛАДАННЯ У ВИЩІЙ ШКОЛІ	
Т.І. Доманчук.....	351
ДОСВІД ВИКОРИСТАННЯ ВУОД-ТЕХНОЛОГІЙ НА ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТТЯХ З МЕДИЧНОЇ ІНФОРМАТИКИ	
М.А. Іванчук, В.В. Кульчинський.....	353
ВИКОРИСТАННЯ СИМУЛЯЦІЙНИХ ТРЕНАЖЕРІВ АУСКУЛЬТАЦІЇ ПРИ ВИВЧЕННІ ПРОПЕДЕВТИКИ ВНУТРІШНІХ ХВОРОБ	
Т.О. Ілащук, І.В. Окіпняк.....	354
КЕЙС–МЕТОД ЯК СПОСІБ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНИХ НАВИЧОК	
Н.С. Карвацька.....	355
ПЕРЕВАГИ ТА МОЖЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ МЕТОДИКИ «СТАНДАРТИЗОВАНИЙ ПАЦІЄНТ» ПРИ ВИКЛАДАННІ КЛІНІЧНИХ ДИСЦИПЛІН	
О.Б. Квасницька.....	357
ДОСВІД СТВОРЕННЯ ТЕРАПЕВТИЧНИХ D-PBL КЕЙСІВ У РАМКАХ ГРАНТОВОГО ПРОЕКТУ TAME	
О.К. Колоскова, Г.А. Білик, Т.М. Білоус.....	358